

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 25 marca 2024 r.
Znak sprawy: BM.wrm.058.1.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedź na interpelację nr 1656

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 1656 Panów Posłów: Wosia, Mateckiego, Siarki, Uruskiego, Kowalskiego i Kalety w sprawie przedstawienia listy firm, które kupowały zboże z Ukrainy od 1 lutego 2022 r. do 1 lutego 2024 r. (plus wielkość i cena zakupów) oraz listy produktów spożywczych, które trafiły do sprzedaży w Polsce od 1 lutego 2022 r. do 1 lutego 2024 r., a w których znalazło się zboże z Ukrainy, informuję co następuje:

Jak słusznie wskazali Panowie posłowie w interpelacji konsumenci mają prawo wiedzieć co jedzą, a służą temu konkretne regulacje prawne. W łańcuchu żywnościowym konsument jest odbiorcą finalnym produktu, a zanim to się stanie, po drodze są inne, równie ważne ogniwa jak producenci czy dostawcy. Ich też obejmują konkretne przepisy, co dla dwóch byłych Wiceministrów Sprawiedliwości powinno być tym bardziej oczywiste.

Działanie na podstawie przepisów prawa jest w każdej sprawie jednakowo ważne o czym zapomniała Pani Minister Anna Gembicka publikując swoją listę importerów zboża na podstawie dwóch zleconych na zewnątrz, za duże środki opinii prawnych i nie zważając na negatywne opinie resortowych prawników. Skutkiem tego działania są: prośby firm

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18

kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

ujętych na ww. liście o sprostowania, o ich usunięcie z listy, pisma w sprawie konieczności zaprzestania działalności, odpływu kontrahentów, a nawet napiętnowania społecznego firm i ich pracowników, co staje się szczególnie niebezpieczne. Nieznana jest skala pozwów sądowych jakie mogą pojawić się w tej sprawie. Mogę wskazać, że w tej chwili wiele pism do resortu w sprawie tzw. listy Gembickiej jest sporządzonych przez prawnych przedstawicieli przedsiębiorców, co może sugerować że przygotowują się oni do wstąpienia na ścieżkę sądową.

Wyżej opisane, dotychczasowe doświadczenia z listą upublicznią na stronie ministerstwa nakazują wielką powściągliwość i rozwagę prawną z udostępnianiem jakichkolwiek innych, kolejnych list.

Przypomnę w tym miejscu, że były Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Państwa Rządu, Pan Robert Telus wielokrotnie, różnie wypowiadał się na temat list, ale sam ich nie upublicznił. Zrobiła to dopiero dwutygodniowa Pani Minister, pokazując listę nazw firm i to wielokrotnie się powtarzających, nazwaną listą firm importujących zboże z Ukrainy, choć część tych firm zboża w ogóle nie importowała albo importowała je legalnie.

Nazwa tej listy nie kategoryzuje też gatunków zboża, a lista w opinii społecznej figuruje jako lista importerów zboża tzw. technicznego, przynosząc wielu podmiotom z listy same niezastuzone problemy.

Od strony prawnej podkreślić należy, że:

a) Działania Głównego Lekarza Weterynarii opierają się na przepisach ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 12), a zgodnie z art. 19 ust. 5 ww. ustawy pracownicy Inspekcji chronią poufność informacji uzyskanych podczas przeprowadzania kontroli urzędowych i wykonywania innych czynności urzędowych, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 3 rozporządzenia PE i Rady 2017/625. Dane o ilości przywożonych towarów są danymi pozyskanymi w ramach prowadzonych kontroli urzędowych.

Ustawodawca krajowy nie wprowadził w odniesieniu do działalności Inspekcji Weterynaryjnej szczególnych regulacji w zakresie obowiązku objęcia danych pozyskanych w ramach kontroli urzędowych tajemnicą służbową. W związku z tym pracownicy Inspekcji mogą kierować się jedynie przepisami rozporządzenia PE i Rady

2017/625. W art. 8 ust. 3 tego rozporządzenia wskazano, że co do zasady informacje objęte tajemnicą służbową to informacje, których ujawnienie naraziłoby na szwank:

- a) cel kontroli, postępowań wyjaśniających lub audytów;
- b) ochronę interesów handlowych podmiotu lub innej osoby fizycznej lub prawnej; lub
- c) ochronę postępowań sądowych lub doradztwa prawnego.

Powyższe informacje mogą być ujawniane tylko ze względu na nadrzędny interes publiczny lub w sytuacji, gdy ujawnienie jest wymagane na mocy przepisów prawnych Unii Europejskiej lub przepisów krajowych. Zgodnie z ust. 4 tego artykułu za nadrzędny interes publiczny można uznać wystąpienie potencjalnego zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt lub roślin, lub dla środowiska.

b) Główny Inspektor Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa opiera swoje działania o art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (Dz.U. z 2023 r., poz. 1992). Zgodnie z tym przepisem uzyskane w wyniku wykonywania zadań Inspekcji dokumenty, informacje i dane mogą być wykorzystywane wyłącznie w celu wykonywania tych zadań i nie mogą być przekazywane innym organom ani ujawniane, chyba że są one niezbędne do prawidłowego sprawowania przez te organy nadzoru lub kontroli lub jeżeli to wynika z odrębnych przepisów, z tym że do dokumentów, informacji i danych uzyskanych w wyniku kontroli urzędowych lub innych czynności urzędowych w odniesieniu do obszaru zdrowia roślin (tj. o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. g rozporządzenia PE i Rady 2017/625) stosuje się przepisy art. 8 rozporządzenia PE i Rady 2017/625. Z kolei art. 8 ww. rozporządzenia zobowiązuje organy Inspekcji do nieujawniania stronom trzecim informacji uzyskanych podczas wykonywania obowiązków w zakresie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych, które to informacje ze względu na ich charakter są objęte tajemnicą służbową. Informacje uzyskane w wyniku wykonywania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych mogą być ujawniane tylko z uwagi na nadrzędny interes publiczny pod warunkiem, że nie spowoduje to uszczerbku m. in. dla ochrony interesów handlowych podmiotu lub innej osoby fizycznej lub prawnej. Ponadto podmiot, którego dane na podstawie przepisów krajowych lub unijnych mają być upublicznione musi być o tym poinformowany i powinien mieć możliwość wypowiedzenia się i zgłoszenia uwag dotyczących informacji, które mają być upublicznione.

Ponadto ustawodawstwo unijne zobowiązuje organy urzędowej kontroli do poufności danych uzyskanych w wyniku wykonywania kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych. Dane te mogą być ujawniane tylko z uwagi na nadrzędny interes społeczny, pod określonymi warunkami wynikającymi z prawodawstwa unijnego.

c) Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadza graniczną kontrolę artykułów rolno - spożywczych przeznaczonych wyłącznie na cele spożywcze, wyszczególnione w przepisach krajowych, tj. w rozporządzeniu w sprawie wykazu artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy oraz ich minimalnych ilości podlegających kontroli jakości handlowej. Tryb udostępniania danych zawartych w centralnym rejestrze prowadzonym przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych określono w art. 12a ust. 10 ustawy z 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1980). Zgodnie z tym przepisem informacje zawarte w centralnym rejestrze są udostępniane przez Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i wojewódzkich inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, na wniosek:

- sądom, organom ścigania i organom administracji publicznej - w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych,

- innym podmiotom do celów badań naukowych, historycznych lub statystycznych w sposób uniemożliwiający identyfikację osoby fizycznej - z tym, że informacje, o których mowa w art. 12a ust. 2 pkt 4 (o karach nałożonych w ciągu ostatnich 5 lat przez organy Inspekcji) i art. 12a ust. 2 pkt 5 (o zaświadczeniach, certyfikatach, świadectwach jakości handlowej i innych dokumentach wystawionych w ciągu ostatnich 5 lat przez organy Inspekcji), są udostępniane wyłącznie sądom, organom ścigania i organom administracji publicznej.

Przepisy ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych nie przewidują możliwości udostępniania danych z centralnego rejestru innym podmiotom niż tym wyszczególnionym w wyżej wspomnianym art. 12a ust. 10.

Mając na uwadze powyższe tj. upublicznienie informacji o wielkości i cenie zakupów oraz listy produktów spożywczych, które trafiły do sprzedaży, będzie naruszać szereg przepisów. Również duże wątpliwości budzi czy takie działanie nie będzie naruszać tajemnicy przedsiębiorstwa, gdyż informacje te dotyczą *stricte* działalności prywatnych przedsiębiorstw. Takie dane w przypadku udostępnienia mogą być wykorzystane na

niekorzyść przedsiębiorstw, a to w dłuższej perspektywie może spowodować roszczenia przeciwko Skarbowi Państwa.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

Minister

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych - Kancelaria Prezesa Rady Ministrów